

Yıldız DİRİDİRİ

İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**BİRLEŞME, BÖLÜNME VE
TÜR DEĞİŞTİRMEDE
ORTAKLARIN PAYLARININ VE
HAKLARININ KORUNMASI**

onikilevha
İLLERİ İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER	XIII
KISALTMALAR CETVELİ	XVII
KONUNUN SINIRLANDIRILMASI VE İNCELEME PLANI.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YAPISAL DEĞİŞİKLİK KAVRAMI VE TÜRLERİ İLE ORTAKLIĞIN DEVAMLILIĞI İLKESİ VE İSTİSNALARI

I. Yapısal Değişiklik Kavramı ve Türleri.....	5
A. Birleşme	7
B. Bölünme.....	13
C. Tür Değiştirme	17
II. Yapısal Değişikliklerin Ortaklara Etkileri ve Ortaklık Paylarının ve Haklarının Korunmasının Önemi	19
III.Ortaklığın Devamlılığı İlkesi	23
A. Genel Olarak.....	23
B. Birleşmede Ortaklığın Devamlılığı	23
C. Bölünmede Ortaklığın Devamlılığı.....	28

D. Tür Değişirmede Ortaklığın Devamlılığı	30
E. Ortaklığın Devamlılığı İlkesinin İstisnaları.....	32
1. Ayrılma Akçesi	33
a. Seçimlik Ayrılma Akçesi.....	40
b. Zorunlu Ayrılma Akçesi	43
c. Ayrılma Akçesi İçeren Birleşme Sözleşmesinin Onaylanması.....	47
d. Ayrılma Akçesinin Talep Edilmesi	56
e. Ayrılma Akçesinin Belirlenmesi	60
f. Ayrılma Akçesinin Ödenmesi	63
2. Denkleştirme Ödenmesi.....	65
3. Oydan Yoksun Payların Sahiplerine Oy Hakkını Haiz Payların Verilmesi	70
4. İmtiyaz Hakları Karşılığında Uygun Bir Karşılık Verilmesi .73	
5. İntifa Senetlerinin Satın Alınması.....	77
6. Bölünme ve Tür Değişirme Halinde Çıkma	80

İKİNCİ BÖLÜM

YAPISAL DEĞİŞİKLİKLERDE ORTAKLARI KORUMA YOLLARI

I. Yapısal Değişiklik Sürecinde Ortakların Korunması.....	87
A. Genel Olarak.....	87
B. Ortakların İnceleme Hakkı	88
1. İnceleme Hakkının Ortakların Korunması Bakımından Önemi.....	90
2. İnceleme Hakkının Konusu.....	98
a. Yapısal Değişiklik Sözleşmesi / Planı.....	99
b. Yapısal Değişiklik Raporu	104
C. Ortakların Paylar ve Haklar Üzerindeki İstem Hakkı	109
1. Payların Değişim Oranının Önemi ve İşlevi	111

---

2. Payların Değişim Oranının Hesaplanması	113
a. Şirket Değerlemesi.....	115
b. Oy Haklarının Dağılımı ve Önem Taşıyan Diğer Hususlar	120
c. Ara Bilanço.....	122
D. Sermaye Artımı / Azaltımı	125
II. Yapısal Değişiklik Sonrasında Ortakların Korunması.....	131
A. Denkleştirme Davası (Ortaklık Paylarının ve Haklarının İncelenmesi Davası) (TTK m. 191).....	131
1. Denkleştirme Davasının Konusu	133
a. Ortaklık Paylarının ve Haklarının Gereğince Korunmamış Olması.....	134
b. Ayrılma Akçesinin Uygun Belirlenmemiş Olması.....	137
2. Denkleştirme Davasında Hukuki Talep	140
3. Denkleştirme Davasının Tarafları	142
a. Davacı.....	142
b. Davalı.....	146
4. Denkleştirme Davasının Hukuki Niteliği.....	148
5. Denkleştirme Davasının Usulî Hükümleri.....	155
a. Görevli ve Yetkili Mahkeme	155
b. Dava Açma Süresi	158
c. İspat Yükü.....	159
d. Yargılama Giderleri.....	160
6. Denkleştirme Davasında Hüküm.....	163
B. Özel İptal Davası (TTK m. 192)	167
1. Özel İptal Davasının Konusu.....	168
2. Özel İptal Davasında İptal Sebepleri.....	171
3. Özel İptal Davasının Hukuki Niteliği	175
4. Özel İptal Davasının Tarafları.....	175
a. Davacı.....	175
b. Davalı.....	184

5. Özel İptal Davasının Usulî Hükümleri	186
a. Görevli ve Yetkili Mahkeme	186
b. Dava Açma Süresi	189
c. İspat Yükü.....	192
d. Yargılama Giderleri.....	193
6. Özel İptal Davasında Hüküm.....	194
a. Eksikliklerin Giderilmesi	194
b. İptal Kararı.....	199
c. Gerekli Önlemlerin Alınması.....	200
C. Özel Sorumluluk Davası (TTK m. 193).....	202
1. Özel Sorumluluk Davasının Konusu ve Hukuki Talep	205
2. Özel Sorumluluk Davasının Hukuki Niteliği.....	207
3. Özel Sorumluluk Davasında Sorumluluğun Temelleri	209
a. Özel Sorumluluk Davasında Sorumluluğun Şartları.....	209
(1) Sorumluluk Sebepleri / Hukuka Aykırı Fiil.....	209
(2) Kusur	212
(3) Zarar	213
(4) İlliyet Bağı	215
b. Özel Sorumluluk Davasında Sorumluluktan Kurtulma	216
(1) İbra	216
(2) Zamanaşımı	220
4. Özel Sorumluluk Davasının Tarafları.....	223
a. Davacı.....	223
b. Davalı.....	225
5. Özel Sorumluluk Davasının Usuli Hükümleri.....	229
a. Görevli ve Yetkili Mahkeme	229
b. İspat Yükü.....	230
c. Yargılama Giderleri.....	233
6. Özel Sorumluluk Davasında Hüküm	233
SONUÇ	235
KAYNAKÇA	243